

Absurdno je torej iskati »zadnje« gradbene elemente materije, iz katerih je potem sestavljena vsa narava. Podobna ujemanja lahko opazimo praktično v vseh bistvenih Engelsovih in Leninovih izvajanjih, tako o neizčrpnosti posameznih oblik materije, o vlogi matematične abstrakcije, o mehanicizmu, o asimptotičnem približevanju absolutni resnici, o relativnosti vzroka in posledice itd. Tudi teorijo odraza je Lenin ponovno odkril, v osnovi pa jo najdemo že v »Dialektiki prirode«.

Ta ujemanja med Engelsovo »Dialektiko prirode«, ki je Lenin ni poznal, in Leninovim »Materializmom in empiriokriticizmom« samo dokazujejo, da so ti zaključki nujni, če izhajamo iz filozofije dialektičnega materializma.

(Konec prihodnjič.)

BALADA

Pavle Zidar

Odpiram neodjenljivi molk zemlje
(da ga razklenem samemu sebi)
kot roj večerni so nad njim
roke v tenko upanje ujete.
Nad grudo tujo sem se zbral,
kjer črnih kavk procesija
v neznano smer zamuja,
zbral sem roke, da slišijo
ukaz.

V rdeče ivje sel je moj pogled,
za njim se klic žareč vzpenja,
ko da je solzo mojo čul.
Odluščile so se name zarje,
neslišni strop me je zasul.
Temo razmika upadli dih,
v kaplje trde se drobi
odmev, o —
kako bi pil jih!

Zdaj zdaj me bodo razhodili
in se opili gorečih nebes,
šla bo roka materina,
šel bo glas rešitveni čez.
Ko strnišče režal bom
v krajec na jutranjem nebu,

do suhega izpit,
skozi pa bo vlekel veter
svoje niti.

Kje si plodna ravnina dne,
še zobje spominjajo nate
in tudi oči so bele.
Vsa si še v strahu,
zato me pobiraš, pobiraš.
Odvrnil bi, ko bi mi ust
ne vzelo. —
Nobenega mostu
ni k meni več.

Raznesli so mojo hišo,
hišo zraka, ki mi je pel
v ušesu kot vrv,
mizo mojih večerij
in posteljo ženinega glasu,
ki me je klical v moža.
Pograbili so streho,
ki jo je ogenj
udrl.

Nikjer več stene, da bi se pokril,
a zunaj noč opleta s psi.
Mehko podrsujejo repi
po tlaku noči.
Z gobci mrzlimi kakor zemlja,
s spominom krvi v očeh.
Ko da se lomi led
v temnem žrelu, govori moč
iz njih.

Samo še k vodi prihajajo zveri tako
in jočejo v neslišne globine,
kjer utihnejo zvezde:
v blatu požrešnem mine bol.
Že koplje hlastna pesem zob
v moje dno,
temni mehurji jezera smrti
požirajo žalost njeno
glasno.

Lahke se vračajo zveri.
Ko da jih kolne svetlo nebo,
teko po pusti zemlji.
O kako poje pod njimi noč,
kako blizu sem spet svetlu!
Teko, teko, da jim žalost,
ki preži v zobeh dne,
ne navre v jasne
oči.

Njih črne sledi kakor noč zamirajo.
Ničesar nimam nesti več.
Kje so stene, da bi se razbil
ob njih, kamenje mrzlo,
obupa mojega zid — o roka
slepa, zdaj hodi, išči,
zadeni ob kaj,
las suhega stebela naj me
ustavi.

Prihajam in odhajam kakor dih
z razbeljenih površin
in si svetim z rumeno sapo,
zapira se trava,
korito ptic se suši.
Sežigajoči se obraz je lačen.
In žejen trpečih senc,
ki drhte v pozabljenem
prahu.

Kakor pesek rumenega viharja
počivam s suhimi ustnicami
v drevesu
(tako se nad vsem odpočijem).
S posušenim glasom pijem
list za listom.
Daleč je nazaj
do samotnih, do rumenih
gora.

Nisem ptica,
nimam črnega glasu,
da bi zaklical zemlji,
naj mi da jesti:
kakor zasirte oči preišljuje,
zmerom globlje
nad utripom senc,
dokler jih grlo kamenja
ne zdrobi.

Vse bo preglušila deroča zemlja,
val črnega ledu,
razlomljene so steze,
bregova čakata miru.
Le naj ga izprosijo roke,
mora se zlití dež,
ta tihi usmiljeni šum
s slabotnih vej
neba.

Kar so roke razvalile,
naj bo za neštetimi vrati,
do njih samota slepa
naj drži,
da je nihče ne bo znal brati.

LOK IN TETIVA

(Nadaljevanje)

Kari Gorčanec

Neslišno so naletavale snežinke — v nepredirni temi Geličóvja pod Bajno jih nisem več videl — kot peresca lahno, vlažno so me božale po obrazu...; mar ni, kakor da se je mir vsega sveta in še mir moje duše nadrobil v nešteto kosmičev, ki naj s svojo že od jutra sèm neopazno naraščajočo težo zatisnejo oči umolkli zemlji in nežno obložijo tudi moje veke s kožuhovinasto spokojnostjo sna? Ta dolga pot od Mačkóvske postaje pa do doma, ta romarska steza nemirnih popotnikov z naših bregov se mi je, kar sem bival v mestu, spremenila in se mi iz meseca v mesec, iz leta v leto spreminjala v vse bolj prevzemajočo prisposodbo